

Informovaný souhlas pacienta (zákonného zástupce pacienta) s pravostrannou katetrizací

Pacient(tka) – jméno a příjmení:	Rodné číslo (číslo pojištění):
Datum narození: (není-li rodné číslo)	Kód zdravotní pojišťovny:
Adresa trvalého pobytu pacienta: (případně jiná adresa)	
Jméno zákonného zástupce (opatrovníka):	Rodné číslo:

Název výkonu

Pravostranná katetrizace

Účel výkonu

Pravostranná katetrizace je vyšetření, sloužící k přesnému posouzení základních hemodynamických ukazatelů, tj. číselných hodnot popisujících fungování srdce jako „pumpy“ („čerpadla“). Získané informace je možné využít několika způsoby. V akutních nebo chronických stavech, kdy selhává čerpací činnost srdce, umožňují hodnoty získané a naměřené v průběhu pravostranné katetrizace určit správnou volbu a správné dávkování léků, které podporují čerpací schopnost srdce. Takové situace mohou nastat při těžkém srdečním selhání při chlopňové vadě či zánětu srdečního svalu, těžkého srdečního infarktu, plicní embolii. Informace z pravostranné katetrizace jsou též důležitým doplňujícím údajem pro indikaci (doporučení) srdeční operace (např. chlopňové vady).

Pravostranná srdeční katetrizace je invazivní vyšetření krevního oběhu, které je v současné době indikováno k diagnostice a přesnému odlišení původu plicní hypertenze – soubor příznaků, který je charakterizován vysokým tlakem v plicním oběhu (PH) před indikací specifické terapie PH nebo před transplantací srdce a/nebo plic.

Povaha výkonu

Základem provedení pravostranné katetrizace je zavedení katetru (dlouhé, tenké a ohebné hadičky) do nitra srdce. Katetr se zavádí cestou velké žíly. Touto žílou může být podklíčková (pod pravou či levou klíční kostí) nebo žíla vnitřní jugulární (po straně krku vpravo či vlevo) nebo jiná centrální žíla (např. žíla femorální v pravém nebo levém třísele). Katetr se pak zasouvá po proudu krve tak, aby se dostal do nitra srdce a postupně prošel pravou síní, pravou komorou a plicní tepnou. Po cestě se, při jednotlivých zastávkách, provádí měření. Do těla se katetr zavádí vpichem do zvoleného místa nad zmíněnou, příslušnou centrální žílou. Není třeba celkové anestezie. Postačuje místní znecitlivění. Pohyb katetru po těle není vnímán. Výkon trvá přibližně 30 minut, můžeme někdy využít rentgenu jako pomocníka k určení správné polohy katetru. Katetr se může v těle ponechat několik dní nebo se po výkonu z těla ihned vytáhne a na ranku po vpichu se přiloží pod tlakem tampon. Pacient po výkonu nemusí ležet, pokud ovšem není klid na lůžku právě součástí léčby (srdeční selhání).

V indikovaných případech (zpravidla při průkazu minimálně středně významné plicní hypertenze) je standardní součástí diagnostiky plicní hypertenze testování odezvy plicního oběhu na podání léku s vazodilatačním efektem (rozšiřující cévy). Tento tzv. **test vazoreaktivity** se provádí za monitorace krevního tlaku tenkým katétre zavedeným v tepně horní nebo dolní končetiny aplikací léku s ultrakrátkým poločasem účinku. Negativní výsledek testu je zpravidla důvodem indikace specifické léčby plicní hypertenze.

Dále je v indikovaných případech (diferenciální - rozlišující diagnostika otoků nebo dušnosti) prováděno **současné měření tlaků** v pravé a levé komoře s testováním reakce na dýchací manévry, které je přesným diagnostickým testem v odlišení onemocnění osrdečníku od některých specifických onemocnění srdečního svalu (odlišení perikardiální konstrikce – onemocnění, které vede k vazivovému ztluštění osrdečníku od restriktivní kardiomyopatie – onemocnění srdečního svalu, které omezuje plnění levé komory). Měření tlaků v pravé komoře je prováděno plicnicovým katétre a měření tlaků v levé komoře je realizováno katétre zavedeným do dutiny levé komory přes zaváděcí pouzdro v radiální (tepna na zápěstí) nebo femorální tepně (tepna na stehně).

Předpokládaný prospěch výkonu

Pravostranná katetrizace slouží k upřesnění diagnostiky srdce jako čerpadla. Taktéž může být vodítkem k volbě a dávkování léků podporujících srdeční funkci

Alternativa výkonu

Určitou alternativou může být ultrazvukové vyšetření srdce, ale pravostranná katetrizace je zásadním doplňkem a posílením informací o stavu srdce jako čerpadla.

Následky výkonu

Plánovaně nejsou žádné negativní následky výkonu.

Možná rizika zvoleného výkonu

Komplikace při pravostranné katetrizaci jsou obecně velmi vzácné, jejich výskyt je v souhrnu podstatně nižší než 1 % případů.

Jedná se o tyto komplikace: krevní výron v místě cévního přístupu, poranění příslušné přístupové žíly, či nechtěné poranění v sousedství se nacházející tepny, poranění srdce, pneumotorax neboli nechtěné vniknutí vzduchu do pohrudní dutiny (pokud je u vyšetření použita podklíčková žíla), infekce místa cévního přístupu, trombosa (ucpání) přístupových žil a plicní embolie.

Mezi další komplikace metody patří vznik přechodných poruch srdečního rytmu v důsledku přechodného podráždění pravé komory plicnicovým katétre. Indukce (vyvolání) drobného vykašlávání krve (tzv. hemoptýzy) v důsledku poranění konečných větví plicní tepny nafouklým balónkem plicnicového katétru a systémové embolizace (vmetení krevní sraženiny) při levostranné srdeční katetrizaci jsou velmi vzácné. Při testu vazoreaktivity může dojít k poklesu krevního tlaku, celkovému zčervenání nebo výjimečně k alergické reakci.

K tomu, aby se jmenovaným komplikacím předešlo, jsou podniknuta všechna potřebná opatření. Pokud k nějakým komplikacím přes všechna opatření dojde, jsme na jejich léčbu připraveni. Mohou však přinést zhoršení zdravotního stavu, prodloužení délky pobytu v nemocnici a nutnost dalších vyšetřovacích a léčebných úkonů.

Souhlas:

pozn. Vaši odpověď zakroužkujte

Jste těhotná?	ANO	NE
Byl(a) jsem srozumitelně informován(a) o alternativách výkonu prováděných ve FN Olomouc, ze kterých mám možnost volit.	ANO	NE
Byl(a) jsem informován(a) o možném omezení v obvyklém způsobu života a v pracovní schopnosti po provedení příslušného zdravotního výkonu, v případě možné nebo očekávané změny zdravotního stavu též o změnách zdravotní způsobilosti.	ANO	NE
Byl(a) jsem informován(a) o léčebném režimu a preventivních opatřeních, která jsou vhodná, o provedení kontrolních zdravotních výkonů.	ANO	NE
Všem těmto vysvětlením a informacím, které mi byly lékařem sděleny a vysvětleny, jsem porozuměl(a), měl(a) jsem možnost klást doplňující otázky, které mi byly lékařem zodpovězeny.	ANO	NE

Po výše uvedeném seznámení prohlašuji:

- že souhlasím s navrhovanou péčí a s provedením výkonu a v případě výskytu neočekávaných komplikací, vyžadujících neodkladné provedení dalších zákroků nutných k záchraně života nebo zdraví, souhlasím s jejich provedením.	ANO	NE
- že jsem lékařům nezamlčel(a) žádné mně známé údaje o mém zdravotním stavu, jež by mohly nepříznivě ovlivnit moji léčbu či ohrozit mé okolí, zejména rozšířením přenosné choroby.	ANO	NE
- že v případě nutnosti dávám souhlas k odběru biologického materiálu (krev, moč...) na potřebná vyšetření k vyloučení zejména přenosné choroby.	ANO	NE

Datum	Hodina	Podpis pacienta nebo zákonného zástupce (opatrovníka)

Jméno a příjmení lékaře, který podal informaci	Podpis lékaře, který podal informaci

Pokud se pacient nemůže podepsat, uveďte důvody, pro které se pacient nemohl podepsat:

Jak pacient projevil svou vůli:

Jméno a příjmení zdravotnického pracovníka/svědka	Podpis zdravotnického pracovníka/svědka	Datum	Hodina